

حمله به سفیر آمریکا در سوریه

امیر فیض- حقوقدان

بنابر اخبار سفیر آمریکا در سوریه آقای رابرت فورد هنگامیکه عازم دیدار با حسن عبدالعظیم رئیس حزب سوسیال دموکرات عربی از چهره های مخالف دولت بوده هواداران حکومت سوریه به سوی او تخم مرغ و سیب زمینی پرتاب کرده اند.

اعزام مامورین سیاسی دولتها که مشتمل از حق سفارت است از آن کشورهای مستقل است و کشورهای تحت الحمایه و وابسته هم از این حق محروم هستند، نمایندگان کشورها در کشورهای مستقل، نمایندگان سیاسی کشور شناخته میشوند و در کشورهای تحت الحمایه نایب الحکومه و یافراندار نامیده میشوند بالطبع وظایف و حدود اختیارات آنها متفاوت است.

نمایندگان سیاسی کشورها بهیچوجه حق ندارند در امور داخلی کشور محل ماموریت خود مداخله کنند و باید از هر نوع مداخله در مبارزات سیاسی خودداری کنند. نماینده سیاسی باید برای هر نوع اقدام به وزارت امور خارجه کشور محل ماموریت خود رجوع نماید و حق رجوع مستقیم به سازمان های دولتی و یا غیردولتی را ندارد بعضی از علمای حقوق بین الملل و رجال سیاسی، وظائف نمایندگان سیاسی را در سه کلمه خلاصه کرده اند ملاحظه - مذاکره با وزارت خارجه و ارسال گزارش - (مقدمه حقوق بین الملل کی نیا ۵۱۰)

حقوق دیپلماتیک که نظام حقوقی و روابط سیاسی بین دولتها را معین کرده بنام کنوانسیون وین در سال ۱۹۶۱ به امضا رسیده است. در کنوانسیون مزبور حدود و وظایف نمایندگان سیاسی کشورها از جمله سفر با بشرح زیر مقرر شده است:

نمایندگی دولت فرستنده نزد دولت مقابل - حفظ منافع دولت و اتباع کشور فرستنده سفیر - مذاکره با دولت - آگاهی از اوضاع و سیرو قایع و گزارش آن به کشور متبوع - بسط روابط دوستانه و روابط اقتصادی و فرهنگی.

ماموری که برخلاف و خارج از حد و حدود مقرر عمل کند و یا فعالیت های غیرقانونی کند عنصر نامطلوب شناخته میشود و کشور محل ماموریت سفیر حق دارد که از دولت سفیر بخواهد که او را احضار کند و در صورت خودداری کشور سفیر، کشور محل ماموریت سفیر میتواند راسا سفیر و یا مامور دیپلماتیک نامطلوب را اخراج کند (مستند حقوق دیپلماتیک چاپ ۱۳۸۴)

بنابر حقوق دیپلماتیکی کنوانسیون وین آقای رابرت فورد سفیر آمریکا حق نداشته که با مخالفین دولت سوریه چه درخفا و یا آشکارا تماس و گفتگو کند و چون به اقدامی خلاف کنوانسیون مبادرت کرده است عنصر نامطلوب شناخته میشود.

سفیر آمریکا در سوریه دقیقا همان عملی را انجام داده که سالیوان در زمان شورش ۵۷ انجام میداد اسناد سفارت آمریکا نشان میدهد که سفارت آمریکا در نقش سیاسی در کشور مستقل ایران عمل نمیکرده کتاب ماموریت در ایران نوشته آقای سالیوان واجد و معترف صدها مورد است که سفیر آمریکا با شورشیان و مخالفین حکومت ایران شاهنشاهی ملاقات و گفتگو و تماس های پنهانی و مکرر با اختیار - مدنی - مقدم مراغه ای - بازرگان - بهشتی و امثال آنها داشته است کتاب سالیوان واقاریر او نشان میدهد که او در ایران در ماموریت سیاسی نبوده بلکه در ماموریت خرابکاری بوده است و باز نشان میدهد که از همان هنگام که از فلپین مامور ایران شد برنامه عبور از خط وظایف سیاسی و همکاری و معاضدت با خرابکاران و تسلط شورشیان بر حکومت ایران ماموریت او بوده است.

حکومت ایران شاهنشاهی رعایت نزاکت های بین المللی رانسبت به سفیر یک کشوری متجاوز به حق حاکمیت ایران که کوچکترین استحقاق این نزاکت را نداشته ملحوظ داشته است و مردم سوریه بحق، تجاوز سفیر آمریکا را از حد سیاسی خودش تحمل نکرده اند.^۱

همین روزها مردم آمریکا تظاهراتی را علیه حکومت کشورشان ترتیب داده اند (وال استریت) آیا اگر سفیر چنین با سرکرده های تظاهرات ملاقات هائی داشته باشد دولت آمریکا ساکت خواهد ماند؟ اصل برابری کشورها و احترام به حق حاکمیت ملت ها تفاوتی بین سوریه و آمریکا قائل نیست.

کیفیت اعتراض مردم سوریه که پرتاب تخم مرغ و سیب زمینی بوده گرچه با کنوانسیون وین منطبق نیست ولی با عرف مرسوم اعتراض در کشورهای دموکرات جهان یکسان بوده است و اعتراض آمریکا باید نسبت به عمل سفیر کشورش در سوریه باشد نه مردم و یاد دولت سوریه.

^۱ جای شوریختی در آن است که ایرانی جماعت تماس با بیگانه و بیگانه پرستی را از «رفتار حسنه» و از جمله «میهمانداری» و «میهمان نوازی» می داند. در همه جا بیگانه را بر خودی و خودش و حتا مادر و پدرش ارجح تر می داند. از آن رو است که همواره بارها با کسانی روبرو می شویم که تماس آنها با بیگانه بیشتر از تماس با ایرانی است. یک ایرانی اگر در خیابان به بیگانه ای برخورد کند فوری دوست می شود، ناهار و شام دعوتش می کند و حتا شب برای استراحت او را به منزلی که زن و مادر و خواهرش هستند می برد. در حالیکه یک ایرانی را که واقعا هم نیاز به کمک دارد را غریبه می داند نه تنها از همراهی و یاری به این هموطنش دریغ می کند بلکه ابا دارد یک ناشتایی و یا یک لقمه نان به او تعارف کند. اگر هم دلسوزی زیاد داشته باشد و به خانه ببرد مادر و خواهر و همسرش او را نمی پذیرند که این غریبه را چرا آورده ای ولی ایرادی به آن بیگانه واقعی که شهروند کشور دیگری است نمی بینند... ح-ک